

24.08.2023

1 BUSINESS FINLAND VENTURE CAPITAL OY:N RISKIRAHOITUSOHJELMA

1.1 Riskirahoitusohjelman tavoitteet

Riskirahoitusohjelman tavoitteena on edistää suomalaisten alkavan vaiheen yritysten liiketoiminnan kasvua kehittämällä pääomasijoitusmarkkinaa rahoituksen tarjonnassa esiintyviä puutteita korjaamalla. Ohjelma mahdollistaa uusien osaavien pääomasijoitusyhtiöiden syntymisen Suomeen ja tavoitteena on lisätä yksityisten sijoitusten määrää alkavan vaiheen yrityksiin.

1.2 Riskirahoitusohjelman voimassaoloaika, koko ja toimintaperiaate

Riskirahoitusohjelman voimassaolo alkaa 1.12.2020 ja päättyy 31.12.2025. Ohjelman koko on arviolta 150 milj. euroa. Riskirahoitusohjelman kokoon vaikuttavat Business Finland Venture Capital Oy:n käytettävissä olevat varat ja Suomen valtion talousarvioissa vuosittain hyväksytyt määrärahat.

Suomen valtion puolesta riskirahoitusohjelman toteuttaa Business Finland Venture Capital Oy, joka on yleisessä ryhmäpoikkeusasetuksessa (Euroopan komission asetus N:o 651/2014) määritelty ns. toimeksi saanut yhteisö. Business Finland Venture Capital Oy on Suomen valtion kokonaan omistama ja Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin omistajaohjauksessa oleva yhtiö, josta on annettu laki 967/2013 muutoksineen. Yhtiö voi tehdä sekä valtioneuvoston sijoituksia että valtioneuvoston sisäisiä sijoituksia. Valtioneuvoston sijoitukset perustuvat yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen artiklaan 21 Riskirahoitustuki.

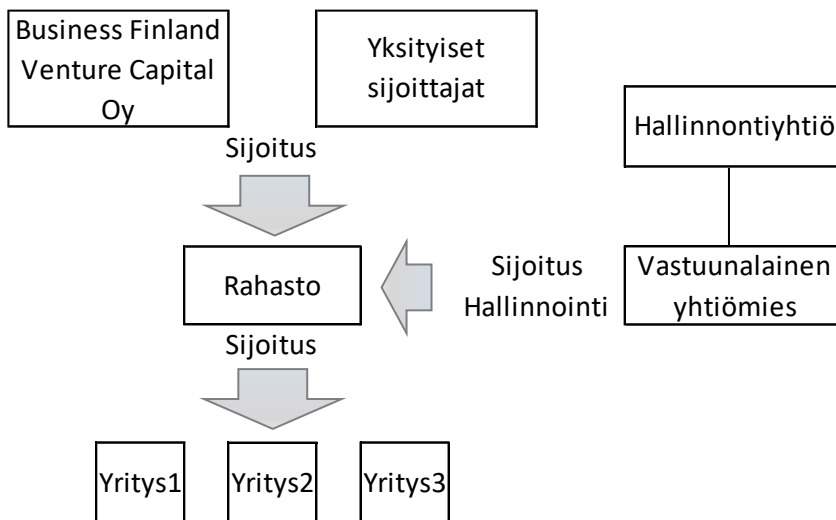
Sijoitukset tehdään liiketaloudellisin perustein toimiviin, alkavan vaiheen yrityksiin sijoitaviin pääomasijoitusrahastoihin. Pääomasijoitusrahastot toimivat riskirahoituksen välittäjäorganisaatioina ja vastaavat sijoitusten valmistelusta sekä toteuttamisesta kohdeyrityksiin.

Business Finland Venture Capital Oy valitsee sijoituskohteet avoimella ja syrjimättömällä hakemusmenettelyllä, joka toteutetaan sovellettavan Euroopan unionin ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Yhtiö tekee sijoituksia pääomarahastoihin, joissa on tuotto-odotukseen perustuva sijoituspolitiikka, kilpailukykyiset ehdot ja osaava ja ammattitaitoinen hallinnointiyhtiö, ja jotka houkuttelevat riittävästi yksityistä pääomaa.

1.3 Riskirahoitusohjelman rakenne

Business Finland Venture Capital Oy:n sijoitusten kohteena olevia rahastoja hallinnoivat yksityiset hallinnointiyhtiöt toimimalla vastuunalaisina yhtiömiehinä tai sopimuksen perusteella. Rahastojen vastuunalaiset yhtiömiehet tekevät itsenäisesti päätökset sijoituksista kohdeyrityksiin sijoituspolitiikan mukaisesti hallinnointiyhtiön esityksestä. Seuraava kuvaa riskirahoitusohjelman tyyppillistä rahastokohtaista rakennetta:

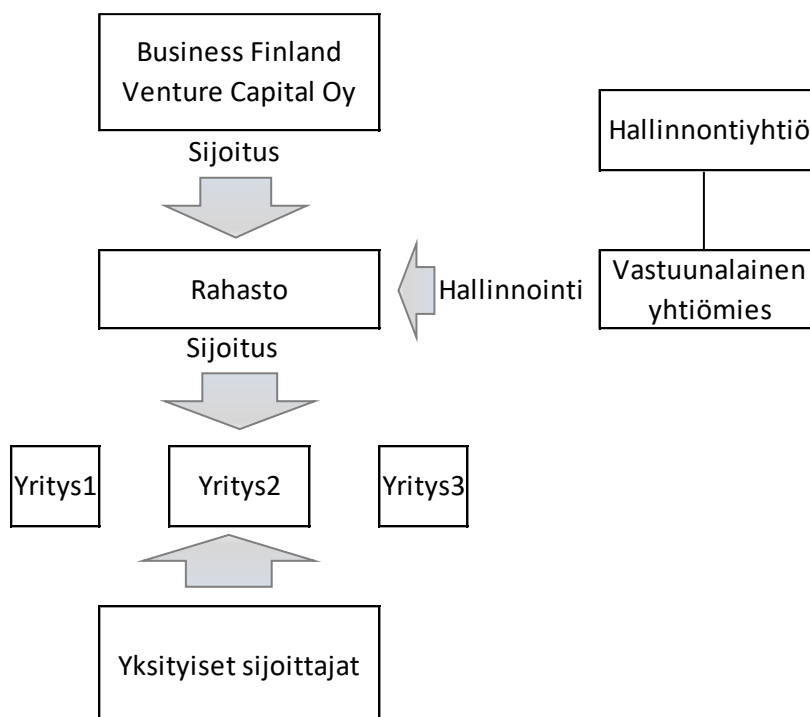
24.08.2023



Business Finland Venture Capital Oy voi harkita myös vaihtoehtoisia rahastorakenteita. Näiden tulee olla sellaisia, että ne täyttävät Business Finland Venture Capital Oy:n ja muiden sijoittajien vaatimukset ja ehdotettu rakenne varmistaa selkeän yhteyden rahaston tuoton ja hallinnontiyhtiön palkitsemisen välillä.

Business Finland Venture Capital Oy:n sijoituksen kohteena voi olla rahasto ("kanssasijoitusrahasto"), joka sijoittaa yhdessä yksityissijoittajien kanssa kohdeyrityksiin ja jossa julkinen rahoitus voi olla 100 prosenttia. Kanssasijoitusrahastolla tulee olla sijoittajista riippumaton hallinnontiyhtiö, joka vastaa rahaston hallinnasta ja sijoituspolitiikan toteuttamisesta.

Seuraavassa kuvassa esitetään kanssasijoitusrahaston esimerkkirakenne.



Päätökset sijoituksista kohderahastoihin tekee Business Finland Venture Capital Oy:n hallitus.

24.08.2023

1.4 Business Finland Venture Capital Oy:n käyttämät sijoitusvälineet ja sijoitusten koko

Business Finland Venture Capital Oy:n sijoitus kohderahastoihin voi olla oman pääoman ehtoinen tai sen luonteinen sijoitus tai vieraan pääoman ehtoinen laina, joka voi olla vakuudeton.

Business Finland Venture Capital Oy:n osuus kohderahaston pääomasta on enintään 50 prosenttia. Business Finland Venture Capital Oy voi olla ainoa sijoittaja kansasijoitusrahastossa, milloin yksityisen pääoman vaatimus tulee täyttyä kohdeyritystasolla. Business Finland Venture Capital Oy:n osuuden kohderahaston pääomasta tulee edellä mainitun lisäksi aina täyttää yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen edellytykset.

Business Finland Venture Capital Oy voi rahaston syntyhetkellä rahastosopimuksessa luopua osittain osuudestaan rahaston tuottoon yksityisten sijoittajien hyväksi. Business Finland Venture Capital Oy ja kohderahastojen muut sijoittajat kantavat sijoituksiensa suhteessa rahastojen tappiot.

Ensimmäistä sijoitusta rahastoon on haettava ja Business Finland Venture Capital Oy:n hyväksymä osuus siitä on toteutettava ennen rahaston sijoitustoiminnan aloittamista.

1.5 Rahastojen kohdeyritykset ja niihin liittyvät rajoitukset

Business Finland Venture Capital Oy:n kohderahastojen sijoituskohteina ovat alkavan vaiheen pk-yritykset, joilla on perustellut mahdollisuudet liiketoiminnan nopealle kasvulle. Alkavilla yritysillä tarkoitetaan vasta toimintansa aloittaneita, pääosin alle kuusi vuotta vanhoja yrityksiä, joiden tuotteet tai liiketoimintamallit ovat vielä kehitysvaiheessa ja liikevaihto on pientä ja joiden kohdalla ei ole vielä tapahtunut läpimurtoa kansainvälisille markkinoille. Rahastot voivat tehdä lisäsijoituksia kohdeyrityksiin, myös silloin kun niiden liiketoiminta on kehittynyt myöhempisiin kehitysvaiheisiin.

Rahastojen sijoitustoiminnan painopiste on Suomeen rekisteröidyissä yhtiöissä. Kunkin rahaston ensisijoituksista euroissa laskettuna tulee vähintään 50 prosenttia kohdistua Suomeen rekisteröityihin yhtiöihin.

Rahaston kohdeyrityksen ja sijoituksen kohdeyritykseen tulee täyttää yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen vaatimukset ensi- ja lisäsijoitushetkillä. Rahaston hallinnointiyhtiö on velvollinen varmentamaan vaatimusten täyttymisen. Rahastojen kohdeyritysten ja niihin tehtävien sijoitusten tulee täyttää mm. seuraavat yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen vaatimukset:

- Kohdeyritykset eivät voi kuulua yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen artiklan 1 kohdassa 3 lueteltuihin kiellettyihin toimialoihin.
- Rahaston kohdeyritys ei sijoitushetkellä voi olla Euroopan komission määritelmän mukainen vaikeuksissa oleva yritys tai yritys, joka ei ole maksanut takaisin Euroopan komission perintämääräyksen mukaista sääntöjenvastaisesti saamaansa tukea.
- Sijoituksen kohdeyritykseen on perustuttava toteuttamiskelpoiseen liiketoimintasuunnitelmaan, joka sisältää yksityiskohtaiset tiedot tuotteesta, myynnistä ja kannattavuuden kehityksestä ja jossa taloudellista elinkelpoisuutta arvioidaan ennakoita.

24.08.2023

Rahastolla tulee olla kohdeyrityksittäin laadittu selkeä ja realistinen irtautumisstrategia.

- Kohderahaston sijoitus kohdeyritykseen tulee olla oman pääoman ehtoinen tai sen luonteinen sijoitus, laina, takaus tai näiden yhdistelmä.
- Riskirahoitustoimenpiteen, jolla myönnetään takauksia tai lainoja tukikelpoisille yrityksille, on täytettävä seuraavat edellytykset:
 - toimenpiteen seurauksena rahoituksen välittäjä tekee sijoituksen, jota ei olisi tehty tai joka olisi tehty rajoitetusti tai eri tavalla ilman tukea, ja
 - rahoituksen välittäjän on pystyttävä osoittamaan, että sillä on käytössä menetelmä, joka varmistaa, että kaikki edut siirretään mahdollisimman suuressa määrin lopullisille tuensaajille suurempina rahoitusmäärinä, riskialttiimpina salkkuina, pienempinä vakuusvaatimuksina, pienempinä takauspalkkioina tai alhaisempina korkoina.
- Sijoitusta tehtäessä kohdeyrityksen tulee olla julkisesti noteeraamaton pk-yritys ja ensisijoituksen ajankohtana
 - kohdeyritys ei ole harjoittanut toimintaa millään markkinoilla, tai
 - kohdeyritys on toiminut markkinoilla alle kymmenen vuotta rekisteröitymisestään tai alle seitsemän vuotta ensimyyntistä, valittua tukikelpoisuusaikaa on noudatettava samalle yritykselle tehtäviin lisäsijoituksiin. tai
 - kohdeyrityksen tarvitsema alkuinvestointi on uutta taloudellista toimintaa varten laaditun liiketoimintasuunnitelman perusteella yli 50 prosenttia sen keskimääräisestä vuotuisesta liikevaihdosta edeltävien viiden vuoden aikana. Jos uusi taloudellinen toiminta kohdistuu yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen artikla 21 kohdan 3 alakohtiin(c) (i)-(iii), niin vaadittava alkuinvestointi saa olla enintään 30 prosenttia
- Rahasto voi tehdä lisäsijoituksia tukikelpoiseen yritykseen, myös silloin kun yrityksen rekisteröitymisestä on kulunut kymmenen vuotta tai enemmän tai ensimyyntistä markkinoilla on kulunut seitsemän vuotta tai enemmän. Lisäsijoitushetkellä myös seuraavien ehtojen tulee täytyä:
 - sijoitukset kohdeyritykseen eivät ylitä ryhmäpoikkeusasetuksen enimmäismäärää
 - alkuperäiseen liiketoimintasuunnitelmaan on sisällynyt mahdollisuus lisäsijoituksiin kohdeyritys ei ole muuttunut muun yrityksen kuin toimenpiteen nojalla riskirahoitusta tarjoavan rahoituksen välittäjän tai riippumattoman yksityisen sijoittajan sidosyritykseksi yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen liitteessä I olevan 3 artiklan 3 kohdassa tarkoitetulla tavalla, jollei uusi yhteisö ole pk-yritys
 - lisäsijoituksissa yrityksiin, joiden rekisteröitymisestä on 10 vuotta tai enemmän tai ensimyyntistä markkinoille on kulunut seitsemän vuotta tai enemmän, yksityisten sijoittajien osuus rahaston pääomasta tai yhdessä rahaston kohdeyritykseen tehdyistä sijoituksista tulee olla vähintään 60 prosenttia
- Rahasto voi poikkeustapauksessa ostaa kohdeyrityksen vanhojen osakkaiden osakkeita enintään määrällä, joka on enintään 50 prosenttia rahoituskierröksen kokonaissummasta.

24.08.2023

- Yksittäiseen kohdeyritykseen riskirahoitusohjelmasta tehdyt sijoitukset eivät saa ylittää 16,5 miljoonaa euroa.

1.6 Business Finland Venture Capital Oy:n sijoitusten kohderahastot

Business Finland Venture Capital Oy:n kohderahasto ja sen hallinnointiyhtiö voi sijaita Euroopan unionin jäsenmaassa edellyttäen että, se on perustettu ja toimii sijaintimaan ja Euroopan unionin lainsäädännön mukaisesti. Rahaston yhtiömuoto voi olla esimerkiksi suomalainen kommandiittiyhtiö.

Kohderahasto tekee tuotto-odotukseen perustuvia sijoituspäätöksiä, joka mahdollistaa sijoittajilleen sijoitusten arvon nousun. Rahastoilla tulee olla sijoitusstrategia ja se tulee sisältää tiedot sijoitustoiminnan hajautuksesta ja maantieteellisestä kattavuudesta. Rahastojen tulee ilmoittaa sijoitustoimintansa kohdetoimialat

Rahastoja tulee johtaa liiketaloudellisin perustein. Tätä arvioitaessa rahaston tai hallinnointiyhtiön tulee täyttää mm. seuraavat kumulatiiviset edellytykset:

- Hallinnointiyhtiön tulee olla lain tai sopimuksen mukaan velvoitettu toimimaan parhaiden käytäntöjen mukaisesti ja ammattimaiselta rahastonhoitajalta edellytetyllä huolellisuudella, sekä vilpittömässä mielessä ja välttämään eturistiriitoja
- Rahaston hallinnointiyhtiöllä tulee olla vaihtoehtorahastojen hoitamisen toimilupa tai sen tulee olla rekisteröity vaihtoehtorahastojen hoitajaksi
- Sopimuksissa sovelletaan alan parhaita käytäntöjä
- Hallinnointiyhtiön palkkion vastaa markkinakäytäntöä
- Hallinnointiyhtiön tai vastuunalaisen yhtiömiehen tai niiden omistajien on kannettava osa sijoitusriskeistä tekemällä sijoituksen omista varoistaan rahastoon tai sen saama palkkioon suoriteperusteinen
- Hallinnointiyhtiön tulee vahvistaa rahaston sijoitusstrategia, sen perusteet ja suunniteltu aikataulu sijoittamiselle
- Sijoittajien on voitava olla edustettuina rahaston neuvoa-antavissa elimissä

1.7 Rahastosijoituksen hakeminen

Business Finland Venture Capital Oy:n sijoitusta haetaan vapaamuotoisella hakemuksella. Business Finland Venture Capital Oy määrittelee hakemuksessa tai sen liitteissä esitettävät tiedot ja ne ovat julkaistu yhtiön internet-sivulla. Hakumenettely on avoin ja jatkuva.

Ohjeet hakumenettelystä ovat Business Finland Venture Capital Oy:n internet-sivulla www.businessfinland.vc.

1.8 Ristiriidat yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen kanssa

Siltä osin, kun tämä tukiohjelma olisi ristiriidassa yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen kanssa, noudatetaan yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen määräyksiä.

24.08.2023

1.9 Riskirahoitusohjelman arviointi

Riskirahoitusohjelman toimivuudesta ja sen tuloksista tehdään riippumaton asiantuntija-arvio joko vuonna 2024 tai 2025.